

✠ ПОМАГАЈ БОГЪ

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

9. číslo

Budyšin, awgust 1954

Lětnik 4

Bibliske rozpominanje

1. list swj. Jana 3, 13—18

Njedziwajće so, moji bratřa, hdyž was swět hidži. My wěmy, zo smy ze smjerće k žiwjenju přišli, přetož my lubujemy bratrow. Stož swjeho bratra hidži, je mordar: a wy wěsće, zo mordar nima wěčne žiwjenje tak, zo by při nim wostalo. Na tym smy poznali lubosć, zo je Won swoje žiwjenje za nas wostajil. A my tež dyrbymy swjete žiwjenje za bratrow wostajić. Hdyž pak něhton swěta k ubla ma a widži swjeho bratra w nuzy a zamkne swoju wutrobu před nim, kaha wostanje lubosć Boža w nim? Moje džěćatka, nje-lubujmy ze słowami ani z jazykom, ale ze skutkom a woprawdže.

„Ja a mój dom chcemoj Bohu Knjezej služić“, to je hesło lětušeho cyrkwinskeho dnja. To je wuznamne předewzać, ale so po nim mjeć a jo dopjelnić, njeje lochko, dokelž nas přeco zaso to jedne hišće dosć njewupjelni, štož nuzne je: lubosć. Lubosć pak je a wostanje znamjo žiwjenja, wot Boha stworjeneho. Hdžež lubosć popušćuje, nastanje hnydom prozdina za čěmne a zničace mocy hidy. Lubosć a hida stejitej w jasnym přeciwwjenju kaž swětlo a čěmność, wěrnosć a lža, Boh a čert. Hida wuchadža z čěmnośće, je zwjazana ze lžu, je něšto čertowskeho. Přeciwo hidže steji lubosć. Lubosć njesměmy widzić jako mjehkliwe začuce abo přepjate rěčenje, ale lubosć ma so pokazać jako skutk. Lubosć wuchadža z wěrnosće, lubosć je z Boha. Haj, lubosć je Bože wašnje, bjez lubosće njemožemy ničo praweho wuskutkować, njejsmy k ničemu prawemu trěbni, njemožemy Bohu služić. Wo lubosći a hidže rěči naš tekst. Chcemy sebi raz něšto w tym prajić dać, dokelž stejimy w našim žiwjenju jako křescenjo přeco we wojoowanju mjez lubosću a hidu: Na

jednej stronje buchmy hidženi a na druhej chcemy lubować.

„Njedziwajće so, moji bratřa, hdyž swět was hidži.“ Sto je swět? Boža stworba, skutk Božich rukow. Swět je polo, do kotrehož smy wot Boha stajeni, zo bychmy w nim swoje nadawki dopjelnili. Potajkim wot toho swěta so njesměmy wotwobročić, ale w nim so wuprowować a so dopokazać, je křescanska winowatosć. Hdyž so tu wo tym rěči, zo nas swět hidži, potom z tym njeje stworba mjenowana, ale čłowjekowo, kiž mjenja, w jich nadutosći Boha parować, kiž su so wot Boha džělili, kiž su bjez Boha žiwi, kiž so wo Bože kaznje njestaraja, kiž na sebjě samych měrja, što zle a dobre je, kiž su jenož za jich žadosće a přeća žiwi. To je tón swět, kiž Knjeza Chrysta, křescanstwo a křescanow hidži wčera, džensa a přeco. A to tohodla, dokelž je každy křescan, kiž ze swětom nje-ruje, kiž na Bože słowo a na hłos swědomja keđžubuje, žahadlo swědomnje swěta, dokelž je každy křescan, kotremuž je najwyše a poslednje měrilo Boh a jeho swjata wola přeco zaso zadžěwk na puću zelharnosće a njeprawdosće swěta. — Jezus je tajku hidu wěšćil: „Was budu hidzić mojeho mjena dla.“ Tu pak tež njerěčimy wo hidže přeciwo jednotlivym křescanam, kiž su sebi hidu na so sčahnyli dla njekřescanskeho zadžerženja. Ně, rěčimy wo hidže swěta, kiž jenož křescana tohodla hidži, dokelž je křescan, a čim sprawniši křescan je, čim bole jeho hidži, kiž cyrkej jenož tohodla hidži, dokelž ewangelion Chrysta předuje, a čim čišćišo a wuraznišo jo předuje, čim bole ju hidži.

Što křescan hidže napřeciwo staji? Dyrbi won zaso hidzić? Ně, je tola hižo telko hidy w swěće, mjez čłowjekami a ludami. Dyrbimy pomhać, hidu přisporjeć?

Ně, hida mori. Křescenjo pak smědža kročić ze smjerće do žiwjenja. Tohodla lubujemy bratrow. — Što je lubosć? „Na tym smy poznali lubosć, zo je Won swoje žiwjenje za nas wostajil.“ Husto so rjenje wo lubosći rěči. Ale wšo rěčenje wo lubosći njedosaha. Zwjetša je tam najmjenje lubosće, hdžež so najwjace wo lubosći rěči. „Moje džěćatka, njelubujmy ze słowami ani z jazykom, ale ze skutkom a woprawdže.“ Ně, lubosć njeje někajke přepjate rěčenje. Hdyž chceš wědžeć, što lubosć je, hladaj na Chrysta. Won bě lubosć, won je lubosć. W tutej lubosći je wohidny puć ke křižej šol, je za nas smjerć počerpi. To bě lubosć skutka a woprawdže. Hdyž tež lubosć, z kotrež my lubujemy, ničo njeje porno lubosći, z kotrež Chrystus nas lubuje, hdyž je tež husto změšana z pycharstwom abo ze samolubosću, z česćelakomnośću abo z wobličiwosću, wostanje tola při tym, zo smy hakle potom najhlubši zmysl a najwyši nadawk žiwjenja spoznali, hdyž wěmy, zo ma naše žiwjenje być žiwjenje w lubosći. Widžimy wšak, kelko tajkeje lubosće skutka nam pobrachuje! Widžimy drje, zo by wjele lěpje za nas, za naše swojby, za naš lud, haj za cyły swět bylo, bychyli čłowjekowo bole z lubosću skutkowali. Kak husto pak zamknemo samo či, kiž su sebi winowaci, zo so mjez sobu lubuja a sebi swěru wopokazuja, wutrobu mjez sobu. Nimaja wutrobu za starosće a nuzy druheho. Chodža porno sebi a njewidža, što so we wutrobje druheho stawa, dokelž lubosće nimaja. „Štož bratra nje-lubuje, wostanje w smjerći.“ To je jasnje wuprajene. Směmy wolić mjez žiwjenjom a smjerću. Hdyž pak chcemy žiwi być, to rěka, wěčne žiwjenje docpěć, mamy je nož puć lubosće hić. A tak tež můžemy jeniče Bohu Knjezej služić (Pokročowanje na 2. stronje)

Kak w Lipsku běše

Posledni raz smy rozprawili, kak w Rakecach běše, mjenujcy na našim cyrkwinskim dnju, na serbskim. Džensa pak chcemy něšto zhonić wo tym, kak w Lipsku běše, na wulkim cyrkwinskim dnju ewangelskich Němcow!

D. dr. Reinhold z Thadden-Trieglaff, prezident němskeho ewangelskeho cyrkwinskeho dnja, běše nam do Rakec telegrafował: „W nadźiji na wjesole zasowidženje w Lipsku!“ Tuta nadźija je so dopjelniła. Dosć Serbow běše z Hornjeje a Delnjeje Łužicy přichwatało do Lipska. Kajke wjesele běše to na příklad, jako nje-dželu, 11. julija, dopołdnja někotři Serbja, kiž mózachu so jenož nje-dželu na cyrkwinskim dnju wobdželić a kiž běchu w nocy do Lipska jěli, někak bjezradni před uniwersitnej cyrkwju stejachu, serbsce mjez sobu powědajo, a njeznaty so přibližuju jim praješe w mačeršćinje: „Dobre ranje? Što pytaće?“

Lipščanski ewangelski cyrkwinski dzeń běše dziw Boží! Hižo, zo docyła možno běše, telko ewangelskich křesćanow ze wšěch kóncow našeho wótneho kraja zhromadzić, běše dar a hnada! A wulki dešćik, kiž je na wšelakich městnach tak škodzil, rjeje z wulkim zadžewkom na cyrkwinskim dnju był. Won je wjele bóle wšitkich ludži při zhromadźiznach cyrkwinskeho dnja hromadže dđerzał, kiž bychy so snano hewak druhdy někak zhubili abo rozprošili. A wosebity dziw a woprawdžite wuslyšenje horcylch próstwow běše, zo so nje-dželu woť 9 hodź. dopołdnja hač do 5 hodź. žaneho dešćika nje-džeše. Pola nas we Łužicy so w samsnym času chětro dešćowaše, a někotry doma sebi

(Pokročowanje z 1. strony)

zić. Lubosć je a wostanje najsylniša móc na zemi, sylniša hač hida. Hdyž nas swět wusměšuje, hidži a přescěha, wostanje nam jenož jedna brón: lubosć, kiž so njeda rozhoric. kiž wšitko wěri, njese a čerpi. Křesćanska lubosć je stary swět přewinyła, wona tež džensa dobywa. Njehamaj boku stać. lubujmy so, „njelubujmy pak ze słowami ani jazykom, ale ze skutkom a woprawdže“.

Hämjeñ.

P. A.

mysleše: Něk je tam w Lipsku wšo skepsane! A my běchmy mjez tym tam na skoro suchej Róženčanskej luče a poslušachmy na to, štož mějachy nam wjedźacy mužojo cyrkwe prajić, a spěwachmy a wuznachmy swoju wěru we wšej jednoće Ducha, a wjeselachmy so, zo bě telko bratrow a sotrow hromadže! A jako naš stary biskop D. Haahn, přecel Serbow, před mikrofon stupi, zo by hluboko hnuty hobsrkej wosadze krotke słowo prajił, pokaza so Bože slónčko přez mrócelowu scěnu! A z přepolneje wutroby dwrbjachmy spěwać: „Duša, chwal Knjeza, kiž wšitko tak krasnje tu wodzi!“ My běchmy woprawdže nawukli, štož tola bě heslo tutoho cyrkwinskeho dnja: „Budźće wjeseli w nadźiji, scérpliwi w čěnosći, wobstajni w modlitwje!“ To tež njehamaj zabyć, ale chcemy so po tym měć, nic jenož na cyrkwinskih dnjach, hač su serbske abo němske, hač su w zapadnym abo wuchodnym džělu našeho wótneho kraja, ale tež we wšědnym žiwjenju! Wšak smy znowa na wosebite wašnje zhonili a spóznali, zo Knjez tež hišće džensa w swojej cyrkwi skutkuje a zo tuta žana zhubjena wěc njeje!

Program cyrkwinskeho dnja

běše jara bohaty, a w krotkim wo wšěm rozprawjeć, je njemožna wěc. Dobry započatk za cyłe předewzaće běše wotewrjenska Boža služba srjedu popołdnju wonka před nowej radnicu z 100 000 wosadnymi při rjanym wjedrje. Hanowerski krajny biskop D. dr. Hans Lilje běše z liturgom a měješe jako wučitanje Ochranowske heslo z Jer. 2, 13, a naš sakski krajny biskop lic. Noth předowaše wo nowozakońskim teksće za 7. julij: „Jezus wolaše a džeše: Jeli so komu chce pić, tón njehdže ke mni a so napije!“ Won rěčeše wo tym, zo smy drje my na cyrkwinski dzeń přeprosili. „Ale što by bylo naše přeprošenje, hdy njeby wón přeprosyl!“

Wječor běše hišće zhromadźizna za młodzinu w dwěmaj halomaj. Młody čłowjek praješe přechwapjeny: „Njebych ženje myslił, zo smy tak wjele!“

Štwórtk, pjatk a sobota běchu wažnemu džělu wěnowane. Kóžde ranje móžeše kóždy zahe hić k Božemu blidu abo so zjednotić z druhimi k modlitwje we wšelakich cyrkwjach abo tež wonka na městnje wulkich wi-

(Pokročowanje na 3. stronje)

Chrystusowe kralestwo měra

Někotre mysle z přednoška prof. Gloege z Jena na cyrkwinskim dnju w Lipsku

Wšón swět sej žada za měrom. To drje je jenički zwjazk, kotryž nas hromadu wjaza. Štož stej nam poslednej wójnje zawostajilej, chcemy sej wuchować. Wójny jenož kaža. Wójny su puć do zahuby — tež wójny wobaranja. Je wšak drje wěro, zo su so stawizny husto dosć z krwju pisale, ale naš zaměr smě jenož być měr.

Měr a prawdosć slušatej hromadže (W serbskim mamy za měr tež rjane słowo „pokoj“.)

Bože slubjenje rěka: měr na zemi!

Bóh je tutón měr z čłowjekami scinił přez swojeho Syna. Z Chrystom je wša wójna skřižowana — tež swjata wójna w Božim mjenje přeciwo bjezbóžnym. Hdyž je cyrkej organizowała křižne wójny přeciwo mohamedanskim, zo bychy z mječom

swjaty kraj z ruki pohanow wuswobodžili, je z tym sama zhrěšila přeciwo Chrystusowemu měrej.

Njeje pak Chrystus z rowa stanyl a z nim tež wojowanje?

Wojowanje wšak, ale wojowanje z mječom ducha — Ducha Swjateho! Chrystusowi wojaicy njewojuja přeciwo čłowjekam, ale přeciwo zlemu, kotrež je tež we nich samych. My smy sami swoji njepřeceljo dla swojeje samopašnosće, dla swojeje slabeje wěry, dla swojeje zawistneje hidy.

Tak je Chrystus nas nawucil prawje wojować a je přewinył mjezy mjez nami.

Cyrkej připowjeda tutón měr. Wona nječini za njón reklamu, ale wobswědča: Chrystus je naš měr.

W.

(Pokročowanje z 2. strony)
 kow, hdžež so hłowne zhroma-
 dzizny wotmėwachu. Wysoki ko-
 misar Zemjonow běše cyrkwin-
 skemu dnjej tež hobrski sowjet-
 ski pawilon přewostajil, a tak bě
 dosć ruma za 60 000 wopytarjow
 a wosadnych. W 9 hodž. běše w
 halach rańša nutrnosť a potom
 bibliske džěło wo wuzwolenych
 tekstach poslednich knihow bibli-
 je. zjewjenja swj. Jana. Potom
 slyšachmy hłowne přednoški we
 wšelakich džělowych skupinach.
 Běše 6 tajkich skupinow, kiž so
 zaběrachu z prašenjemi cyrkwyje,
 swójby, luda, džěla, wsy a wul-
 keho města. Popołdnju běše žiwa
 rozmołwa wo tym, štož běchmy
 slyšeli. A nimo toho so popoł-
 dnju a wječor jara wjele poskići:
 ludowo-misionske zhromadźizny
 w cyrkwjach a tež na městnach
 a hasach, misionske hodžiny z te-
 matom: „Chrystus na drohach

swěta“, cyrkwinska hudźba, na-
 božinske filmy a hry, wučitanje
 basnikow a druhe wěcy. Kóždy
 móžeše sebi wuzwolić, štož so je-
 mu spodobaše a kóždy přińdže
 na swoje prawo. „Popołdnje zet-
 kanjow“ njemóžachmy wonka w
 parku wotmėwać; ale to džěše tež
 w halach. Generalny sekretar
 cyrkwinskeho dnja, farar Gies-
 sen, běše so starał wo dobrou za-
 bawu pod heslom: „Křescenjo so
 směja — a to z dobreje přičiny!“

Njedzělu dopołdnja běchu swje-
 dženske kemše w 100 cyrkwjach
 a druhich rumach Lipska a wo-
 koliny. Tekst předowanja bě 2.
 Kor. 4, 13—18. Ja slyšach presi-
 denta Hildebrandta z Bar-
 lina w Božej službje za młodžinu
 zaso wonka před nowej radnicu
 we wosadze z najskerje 100 000
 ludźimi, zwjetša mladymi čłowje-
 kami. Wón wobswědči w jasnym
 předowanju našu křescansku na-

džiju a praješe: 1. Polnomóc na-
 šeho připowědanja přichadza z
 wěstosće, zo je Chrystus stanyl a
 dobył, 2. Wěstosć, zo my tež po-
 stanjemy, nas hižom w tutym ži-
 wjenju njese dzeń a bóle! Wěn
 skónči ze slowom Blumhardta:
 „Zo Jezus dobudže, je wěcnje w-
 činjene, jeho budže cyły swět!“

Zo běše z hłownym dožiwje-
 njom hobrska skónčna zhromadźi-
 zna njedzělu popołdnju na Rožen-
 čanskej luče, wo tym hižo pisach-
 my. Na njezapomnite wašnje so
 cyrkwinski dzeń we wosadze poł
 miliona abo wjace kemšerjow
 skónči.

Njedawno dostach list, w ko-
 trymž steješe: „Cyrkwinski dzeń
 dyrbi dale hić. Słowa, kotrež smy
 tam slyšeli, dyrbjia dale bžeć!“
 Tak njech tež je! Tehodla dyrbiće
 tež hišće dalše z Lipska zhonić w
 našim wosadniku „Pomhaj Bóh“.
 La.

Bukecy. 25. praznika bě tu dzeń
 młodžiny, kotraž bě z našeje wo-
 sady bohaće přišla, na čimž so
 wosebje zwjeselichmy. Tež z dru-
 hich kónčin, wosebje z Lubija, bě
 so nahladna ličba mladych kře-
 scanow zešla. Dopołdnja so Boža
 služba wotmě, na kotrež měješe
 farar Šachšal z Gersdorfa pola
 Zhorjelca předowanje. Po kem-
 šach so młodžina na spěwanje
 zhromadzi, a hač do 12.30 hodž.
 dwaj rěčnikaj we wosebitymaj
 zhromadźiznomaj dušepastyrscy
 wo temaće porěčešaj, kiž wose-
 bje młodžinu zajimuje a nastupa.
 Po zhromadnym wobjedže bě
 najprjedy wjesola hra w farskim
 dworje. Wot 15 hodž. sem so
 wšitcy we wosadneje žurli k roz-
 pominanju tuchwilnych wažnych
 prašenjow zeńdžechmy. To bě ja-
 ra zbožowna myslička: Młodži
 dyrbjachu so prašeć, štožkuli
 mějachu na wutrobje, dyrbjachu
 narěžnyć wěcy, na kotrež ma čłow-
 jek, wosebje mlody, někajku
 dobrou wotmołwu mčć, a přitomni
 stari a starši dyrbjachu jim wol-
 mołwjeć. Je džě tak, zo maja
 džensa wšitcy wšelake prašenja
 na wutrobje, ale wcnj je njewu-

prajeja, wleku je sobu dzeń a
 dzeń, husto dosć bjeze wšeje wot-
 mołwy. Runje młodži ludžo so tu
 chětro nazad dđerža. To so tež
 pola nas pokaza. Ale je-li raz
 započatk činjeny, potom je roz-
 mołwa žiwa. Zo bó to tak, běše
 pěknje. Po krótkej přestawce či-
 tachmy a rozpominachmy Lk 18,
 35—43: Slepý při puću do Jeri-
 chowa. Na wobsahu bohaty dzeń
 so wječor z hru „Žitna wjezba“
 (po Lk. 12, 16—21) skónči. Mloda
 wosada z Lubija tam tule hru
 jara žiwje předstaji. Na tutu
 skónčnu zhromadźiznu běše tež
 wosada staršich přeprašena a so
 bohaće wobdžěli, tak zo móžeše
 naša wulka wosadna žurli kopču
 luda lědma zwopřijeć. Bóh knjez
 nam znutřknje a zwonkownje
 žohnowany dzeń wobradzi, za to
 smy z wutrobu džakowni. Wón
 chcyl tež spožčić, zo by dzeń
 swoje plody njesil!

Minakał. Da-li Bóh, chcemy po
 wobzamknjenju Minakalskeho
 cyrkwinskeho předsydstwa nje-
 dželu, 19. septembra 1954. (14. nj.
 po swj. Trojicy) na 400 lětnu wob-
 staće ewangelsko-lutherskeje wo-
 sady w Minakale soominać. Rano
 we 8.30 hodž. budže serbska Boža
 služba, w kotrež chce knj. super-
 intendent Mjerwa předować. W
 10 hodž. budže němska Boža služ-
 ba. Popołdnju budža přednoški w
 cyrkwi (abo při rjanym wjedrje
 w farskej zahrodze). Wječor w 20

hodž. chce k. farar Wirt swětlo-
 wobrazy wo serbskich cyrkwjach
 nam pokazać. Kóždy staw wosa-
 dy je wutrobnje přeprašeny. Pro-
 šu, pisajće wašim znatym zwonka
 Minakalskeje wosady, kotřiž po-
 chadžeja z našeje wosady! Tež
 susodža su přeprašeni: wosadni z
 Łupoje, z Njeswačidla, z Rakec,
 z Łaza, z Delnjeho Wujezda, z
 Klukša a z Chwaćic.

Radwor. Při skladnosći serb-
 skeho ludoweho swjedženja 11. 7.
 1954 so wotmě za ewangelskich
 Serbow serbska ew.-luth. Boža
 služba w katolskej křižnej cyrkwi
 na Radworskim pohrjebnišču.
 Předowaše farar n. w. Křižan-
 Klukšanski.

Wukrančicy. Knjez farar Ernst
 Günther poda so nětko 79 lětny
 po 25 lětnym skutkowanju w sta-
 ro-lutherskej wosadze we Wu-
 krančicach na wuslužbu.

Hatk pola Minakała. We wulkej
 slabosći swjećeše Wagnerec wow-
 ka w Hatku njedzělu, 8. 8. 1954,
 swoje 83. narodniny. Wona nětko
 hižo 10. lěto leži. Jejne žadanje,
 zo by so syn z jatby z Ruskeje
 wrócił, je so dopjelnilo. Tuta po-
 wěsć běše wulke wjesele a radosć
 we wšem horju.

Wojerecy. Jako nowy superin-
 tendenta za Wojerowski cyrkwin-
 ski wokrjes bu f. Grafe, prjedy
 w Ludwigsdorfje pola Zhorjelca,
 pomjenowany.

Postrowy Serbskemu cyrkwinskemu dnjej w Rakecach, 26. a 27. junija 1954

Drozy bratřa a sotry w Jezusu Chrystusu!

Schadžujeće so na svojim cyrkwinskim dnju w Rakecach. Radujemy so toho my, Waši přečeljo a bratřa a sotry we wěrje, nutrnje. Je to znamjo žiwjenja, swěry a wobstajnosće!

Wot lěta 1947 je to hižom Waš 9. serbski cyrkwinski dzeń. Wot schodženka k schodženkej maju Was wjesć Waše zjězdy přeco wyše w duchownym rozrosćenju a postupowanja Wašeho cyrkwinskeho ale tež narodneho wuwica. Sami dyrbiće posudzić, kajke žohnowanje za praktiske žiwjenje Wašeje cyrkwe a Wašeho naroda je Wam z nich wuchadźało. Njedwělujemy na tym, zo Waši duchowni a wjednicy z lajkow za wuchowanje a podpjeranje žiwjenja Wašich cyrkwjow a Wašeho naroda wšo činja, štož je jim možno.

My jow, ewangelscy w CSR, možemy jenož z daloka přihlačować na Waš boj a wojowanje. Njemožemy ani w Rakecach mjez Wami być. Budźće pak sebi wěsći našeje lubosće, našeho polneho zajima a wutrobneho přečelstwa. Naše přeće je, zo byšće sebi toho stajnje wědomni byli, zo stejimy na Wašim boku a njejsće sami. Přeco slědujemy horliwje a jara kedźbliwje we Wašim čišću a tež hinak, wšo, štož so stawa we Wašich cyrkwjach a we Wašim narodnym žiwjenju.

Radujemy so, zo přeco bohatšo ewangelij we Wašich wosadach w maćernej serbsčinje so připowěda, a so nadźijamy, zo temu tak tež w Delnjej Lužicy budźe. Smy z Wami Wašej cyrkwinej wyšnosći w Hornjej Lužicy džakowni za jeje ewangelske ludowe a bratrowske zrozumjenje w tutym nastupanju. Wjeselimy so, zo so Wam přidruža swěrní lajcy, kotřiž podpjeruja ruki bratrow fararjow w jich woporniwej službje. Z Wami so džakujemy, zo je Wam Boh Knjez zaso dał přenich studentow bohoslawstwa, a so nadźijamy, zo so jich ličba powjetši. Je to jedne ze zakladnych prašenjow Wašeho přichoda, a wšitcy wobdźělnicy Wašeho zjězda dyrbjeli sej to za krasnu přislušnosć wzać, svojich synow a młodych přečelow dobyć do rjadow Wašich slawnych

Imiša, Zejlerja, Šwjele a druhich wjele, jako pokročowarjow w jich slawnym požohnowanym džele. A druhe zakladne prašenje, wo kotrehož rozrisanje je hižom před wjace dyžli 30 lětami Waš nadobny Bogumił Swjela-Dešnjanski prosyl, je tole:

Wutworjenje jednotneje serbskeje cyrkwinskeje institucije, kotraž by džens wězo we wobłuku džensnišich cyrkwinskih wyšnosćow zjednočila, representowała, zastupowała a služila w mjenje wšěch ewangelskich w Hornjej a Delnjej Lužicy. Bjez tuteje institucije njepřindžeće doprědka. Idy by tola so Waš X. zjězd w Rakecach so stal z wopomnjenja hódny založenjom „Serbskeje ewangelskeje jednoty“! Bóh by temu zawěrnje přihłosował.

Wot 7. hač do 11. 7. budźe wulki zjězd Wašich ewangelskich cyrkwjow w Lipsku. Kak rady bychmy tež my tam došli so poslynić. A Swětowa rada cyrkwjow přihotuje swoj grandiozny zjězd w Ewanston w USA w awgusće. Na wšěch bokach je žiwjenje widjeć. K čemuž staj wulkej zjězdaj — němski a swětowy — temu je tež Waš: k posylnjenju we wěrje, lubosći a nadźiji do Boha, k cyrkwi, k bratram a sotram we wěrje ale

tež k nadobnemu nadawkej, kotryž je Wam w swojej wulkej milosći hač dotal zachował: Wašemu drohemu, lubowanemu lužiskoserbskemu narodej, w jeho wojowanju wo nowe žiwjenje dyrbiće kručě stać na swojej fronće w přenich rjadach, kaž su něhdy tež stali naši čěscy a slowakscy ewangelscy. Tež naš narod je před sto lětami wotučil k nowemu žiwjenju. To njejsmy hišće zabyli, tohodla je naša wutroba Wam tak bliska, dokelž začuwamy z Wami Wašu njesměrnu zamolitwosć před Bohom a před čłowjekami. Jenož njebojće so: z Wami je Boh a wšitcy dobri čłowjekoj!

Wašemu zjězdej přiwołamy slowa swj. Pisma:

Njespicće, stejće we wěrje, džeržće so jako muscy a budźće sylni.

1. Kor. 16,13

Ničeho so njeboj, ale rěč a nje-mjelč. Jap. skutk. 18,9.

Njeboj so, moličke stadleško, přetož wašeho Wotca spodobanje je, wam kralestwa dać. Luk. 12,32.

W svojim a w mjenje Wasch přečelow w CSR

K. P. Lanštyák

farar w Praze, jednačel SPL

8. 6. 1954

Dekan Komenskeje
Ewangelskeje
bohoslawstweje Fakulty

J. L. Hromadka
Praha XII Moravská 45

Džakuju so Wam za Waš dopis wot 3. 5., z kotrymž mje přepršujeće na Serbski cyrkwinski dzeń w Rakecach. Njetrjebam Wam wobtwjerdzić, zo bych pod normalnymi wobstajnosćemi rad přijěl. Spominam často na zetkanja w aprylu 1951 w Budyšinje a na wšitke styki ze serbskimi bratrami wot toho časa. Na cyrkwinski dzeń w Rakecach bych tohodla rad přijěl, zo bych so zaso hlubšo do Wašeho cyrkwinskeho a narodneho žiwjenja zanurił. Ale prošu Was, zo byšće mje zamolitwil. Přihotuju so na dolhe pučowanje za morjo na konferency w Americe a najskerje tež na měrcowe a cyrkwinske wuradžowanja w Awstraliskej. Chcu kónc junija wotjěć a tohodla je mi njemóžno,

zo bych so měl po Wašim přepršenju. Prošu Was, zo byšće moje sprawne postrowy přijeli a přeće bohateho požohnowanja wot Boha Knjeza za wšo džělo, kotrež wukonjeće za duchowne žiwjenje swjeho luda. Nadźijam so, zo junu pozdžišo, snano za lěto, nastanu přijomne poměry, zo budu so moc při někajkej skladnosći z Wami zetkać.

Ze sprawnymi postrowami wšěm znatym bratram w cyrkwi a tež zwonka cyrkwinskeho žiwjenja zwostawam

Waš poddany

J. L. Hromadka

Swoje přenje pruwowanje je na Lipsčanskej uniwersice derje wobstal knj. cand. theol. Rudolf. Nadźijamy so, zo so cand. theol. Rudolf w serbsčinje dale wudospolni, zo by mohl pozdžišo raz w serbskej wosadze skutkować.